

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **J. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. MPSV-UM/6663/14/4S-ZLK, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2016, č. j. 41 A 108/2014 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ve správním řízení byla řešena důvodnost žádosti žalobce o přiznání dávky státní sociální podpory – příspěvku na bydlení podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Úřad práce České republiky, krajská pobočka ve Zlíně (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 16. 6. 2014, č. j. 205665/14/ZL, žalobcovu žádost zamítl s odůvodněním, že žalobce neuplatnil nárok na výplatu dávky v zákonné lhůtě, která činí tři měsíce od vzniku nároku na dávku. Žalovaný poté v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. K tomu žalovaný uvedl, že žalobce svou žádost podal dne 22. 5. 2014 s tím, že žádal o vyplacení dávky za období od 30. 1. 2014 do 31. 3. 2014. Lhůta pro výplatu dávky však dle žalovaného uplynula ke dni 30. 4. 2014 (§ 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře), a proto nebylo možné požadovanou dávku přiznat.

[2] Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), ve které namítal podjatost úředních osob a žádal, aby krajský soud provedl „audit“ všech rozhodnutí úředních osob a vyvodil z toho důsledky. Měl za to, že mu uplatňované právo svědčí.

[3] Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Uvedl, že správní orgány se žádostí nezabývaly po věcné stránce, ale zkoumaly včasnost jejího podání. Z napadeného rozhodnutí a vyjádření žalovaného přitom vyplynulo, že správní orgány posuzují žádosti o příspěvek na bydlení předně podle data, od kterého žadatel nárok uplatňuje. Pokud uvedené datum nespadá do časového úseku tří měsíců před datem podání žádosti, automaticky žádost zamítají. Krajský soud měl naproti tomu za to, že takové časové ohraničení z žádného ustanovení zákona o státní sociální podpoře neplyne, a domníval se, že není důležité, od kdy žadatel o dávku žádá, nýbrž od kdy jeho nárok na výplatu dávky zanikl. Pro podporu svého názoru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 3 Ads 131/2010 – 42 (dostupného stejně jako ostatní zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), jehož právní věta zní: *„Dávky uvedené v § 54 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, je možné vyplatit zpětně jen za období tři měsíců před podáním žádosti o přiznání těchto dávek, v důsledku níž vzniká nárok na výplatu dávky“*. Krajský soud tak dospěl k názoru, že správní orgány neměly žádost o příspěvek na bydlení zamítnout v celém rozsahu, ale měly posoudit, zda nebylo možné žalobcově žádosti zčásti vyhovět a přiznat mu nárok na výplatu dávky za období od 22. 2. 2014 do 30. 3. 2014. Že nárok na dávku za období od 30. 1. 2014 do 21. 2. 2014 zanikl, pokládal krajský soud za nepochybné.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku blanketní kasační stížnost a současně požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť měl za to, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků.

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny všechny podmínky řízení a v souvislosti s tím byl povinen posoudit stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce.

[6] Podle § 35 odst. 8 část věty první před středníkem zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[7] Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřipustná. Citované ustanovení bylo předmětem výkladu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 – 41, publ. pod č. 3321/2016 Sb. NSS, který dovodil, že *„kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná“*.

pokračování

[8] Stěžovatel svou kasační stížností napadl rozsudek krajského soudu, který byl vydán v jeho prospěch, neboť jím bylo v celém rozsahu zrušeno napadené rozhodnutí žalovaného. Zároveň krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a zavázal jej, aby se žádostí o přiznání příspěvku na bydlení zabýval věcně, a nikoliv pouze stran její včasnosti, čímž umožnil opětovné projednání stěžovatelovy žádosti. **Stěžovatel tedy byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný**, přičemž vzhledem k tomu, že se žalobou (podle jejího obsahu) domáhal zrušení napadeného rozhodnutí v celém jeho rozsahu, je vyloučeno, aby se nyní kasační stížností domáhal toho, že měl krajský soud svým výrokem rozhodnout jinak, neboť takovým jiným výrokem krajského soudu by s ohledem na znění § 78 s. ř. s. mohlo být jediné zamítnutí žaloby (o což však stěžovatel soudě dle jeho podání nestál). Postup stěžovatele jakožto procesně úspěšného účastníka by tedy mohl mít smysl pouze tehdy, pokud by se domáhal doplnění či revize důvodů, ze kterých mu krajský soud vyhověl, popřípadě revize výroku, jímž žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení; to ovšem neumožňuje § 104 odst. 2 s. ř. s. Ze shora uvedených důvodů tedy nelze než stěžovatelovu kasační stížnosti odmítnout pro její nepřipustnost.

[9] Pouze na okraj Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel brojil jediným blanketním podáním proti celkem čtyřem rozhodnutím krajského soudu, přičemž toto jeho (formálně jediné) podání bylo (materiálně) posouzeno jako čtyři samostatné kasační stížnosti a o každé z nich bylo u zdejšího soudu zahájeno samostatné řízení. Toto řízení sp. zn. 2 Ads 106/2016 je jedním z nich. Proto se lze domnívat, že stěžovatel svým hromadným podáním nedopatřením zahrnul mezi naříkané rozsudky krajského soudu i jemu vyhovující napadený rozsudek. Že Nejvyšší správní soud jednu z jeho kasačních stížností tímto usnesením odmítl, nemá vliv na ostatní dosud probíhající řízení o jeho zbývajících třech kasačních stížnostech.

[10] Vzhledem k důvodům odmítnutí stěžovatelovy kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o *zjevnou neúspěšnost* kasační stížnosti ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. Judikatura Nejvyššího správního soudu tento pojem vyložila například v rozsudku ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 – 105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS, podle něhož „*zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjištělná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování*“. Zjevná neúspěšnost přitom musí být seznatelná na první pohled, resp. měla by být okamžitě zjištělná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 – 72). V projednávané věci je podstatné, že kasační stížnost směřuje proti rozsudku krajského soudu, kterým bylo vyhověno stěžovatelově žalobě a bylo jím v celém rozsahu zrušeno napadené rozhodnutí. Bez jakéhokoli dokazování lze tedy konstatovat, že napadený rozsudek nemůže být předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu, neboť kasační stížnost jen proti důvodům rozhodnutí nebo výroku o nákladech řízení není přípustná. Jsou tedy splněny předpoklady pro zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 věta třetí s. ř. s.) a v návaznosti na to i předpoklady pro zamítnutí stěžovatelova návrhu na ustanovení zástupce (§ 35 odst. 8 věta první s. ř. s.).

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., dle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu